

«XALQ SUG`URTA»
акциядорлик жамияти
Ягона Муассисининг
2022 йил «04» февральдаги
2-сонли қарори билан
«ТАСДИҚЛАНГАН»

6-илова

**«XALQ SUG`URTA» АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ
ТАФТИШ КОМИССИЯСИ ТЎҒРИСИДАГИ
НИЗОМИ**

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Мазкур Низом «XALQ SUG`URTA» акциядорлик жамияти (бундан буён матнда – Жамият деб номланади) тафтиш комиссияси мақомини белгилайди ва унинг ишини, комиссия аъзоларни сайлаш тартибини, шунингдек ҳар бир аъзонинг ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилайди.

1.2. Мазкур Низом «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ҳамда Жамият уставига мувофиқ ишлаб чиқилган.

II. ТАФТИШ КОМИССИЯСИ АЪЗОЛАРИНИ САЙЛАШ

2.1. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини назорат қилиш учун акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йил муддатга 3 (уч) кишидан иборат таркибда тафтиш комиссияси сайланади.

2.2. Айти бир шахс айти бир Жамиятнинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартадан ортиқ сайланиши мумкин эмас.

2.3. Жамият тафтиш комиссиясининг аъзолари бир вақтнинг ўзида Жамият Кузатув кенгашининг аъзоси бўлиши, шунингдек айти шу Жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин эмас.

2.4. Тафтиш комиссияси аъзосига берилган ваколат муддати давомида у ўз фаолиятини тўхтатмоқчи бўлса, Кузатув кенгашини ўз фаолиятини тўхтатишдан бир ой олдин огоҳлантиради. Ушбу ҳолатда акциядорларнинг умумий йиғилиши ўзининг яқин йиғилишида тафтиш комиссияси аъзосини алмаштиришни амалга оширади.

III. ТАФТИШ КОМИССИЯСИНING ФАОЛИЯТ КўРСАТИШ ТАРТИБИ

3.1. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш (шу жумладан, режадан ташқаритекширув) тафтиш комиссиясининг, акциядорлар умумий йиғилишининг, Жамият Кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки Жамият овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра Жамият Кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан бир йиллик ёки бошқа давр ичидаги фаолият якунлари бўйича амалга оширилади.

3.2. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш якунларига кўра Жамиятнинг тафтиш комиссияси хулоса тузади, бу хулосада:

- Жамиятнинг ҳисоботларида ва бошқа молиявий ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига доир баҳо;

- бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги, шунингдек молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун ҳужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт.

3.3. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш якунларига

кўра Жамиятнинг тафтиш комиссияси хулосасида кўрсатилган ахборотни ўз ичига олган хулоса акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида эшитилади.

3.4. Жамият тафтиш комиссиясининг ёзма талабига кўра Жамият ижроия органида мансабни эгаллаб турган шахслар Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни тафтиш комиссиясига тақдим этиши шарт.

3.5. Тафтиш комиссияси ўз вазифаларини бажараётганда қуйидаги фаолиятларни амалга оширади:

- бухгалтерия ва статистика ҳисоботларининг юритилишини амалдаги меъёрий ҳужжатларга мослиги текшириш ёки молиявий ҳисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот бериш;

- молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун ҳужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот бериш.

- молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун ҳужжатларига риоя қилинаётганлигини текшириш.

- Жамиятнинг ишлаб чиқариш ҳамда хўжалик-молиявий фаолиятини қонунчиликка ва бошқа меъёрий ҳужжатларга амал қилинишини текшириш;

3.6. Тафтиш комиссияси қўшимча тарзда қуйидаги назорат ва таҳлил ишларини олиб бориши мумкин:

- хизмат ва маҳсулотлар учун тўланаётган тўловларнинг тўғри ва ўз вақтида тўланишини, бюджет ва бюджетдан ташқари тўловларни, акциялар бўйича дивидендларни ҳисоблаш ва тўлаш ҳамда бошқа масъулиятларнинг таъминланишини назорат қилиш;

- Жамият балансининг тўғри тузилишини, солиқ инспекциясига ҳисоботларни, статистика ва давлат бошқарув органларига берилаётган ҳисоботларнинг тўғрилигини текшириш;

- Жамиятнинг молиявий ҳолати, тўлов қобилияти, активлар ликвидлигининг таҳлили ва Жамият иқтисодий ҳолатини яхшилаш чораларини топиш бўйича Жамият бошқарув органларига таклифлар бериш.

IV. ТАФТИШ КОМИССИЯСИНING ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

4.1. Тафтиш комиссияси ўтказган текшириш натижалари бўйича хулосани Жамият акциядорларининг умумий йиғилишига ҳамда Кузатув кенгаши аъзоларига хабар қилади.

4.2. Тафтиш комиссияси ўз фаолиятини амалга оширишда қуйидаги ҳуқуқларга эга:

- акциядорлик жамияти бошқарув органларидан, унинг бўлимларидан, мансабдор шахсларидан тафтиш комиссияси фаолияти учун зарур бўлган ҳужжатларни талаб қилиб олиш. Сўралган ҳужжат ва материаллар ёзма сўров берилган кундан кейин тафтиш комиссиясига 3 кундавомида тақдим этилиши керак;

- акциядорлик жамиятининг молиявий, ҳуқуқий, ишлаб чиқариш-хўжалик соҳаларида жиддий хатоликлар аниқланганда, Жамият манфаатларига

зиён етиш хавфи туғилганда ваколатли шахслардан Жамият Бошқарув раиси масъул ходимлар билан оператив мажлис ўтказишни, Кузатув кенгашининг мажлисини чақиришни талаб қилиш;

- акциядорлик Жамиятининг молиявий, ҳуқуқий, ишлаб чиқариш-хўжалик соҳаларида жиддий хатоликлар аниқланганда, Жамият манфаатларига зиён етиш хавфи туғилганда тафтиш комиссияси аъзоларининг яқдиллик овозлари билан акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиришни талаб қилиш;

- эгаллаб турган лавозимидан қатъий назар акциядорлик жамиятининг ишчи ходимларидан тафтиш комиссияси ваколатидаги масалалар бўйича шахсан тушунтириш беришларини талаб қилиш;

- шартнома асосида ўз ишига акциядорлик жамияти штат жадвалида бўлмаган мутахассисларни жалб қилиш;

- Жамият томонидан қабул қилинган Низом, йўриқнома ва қоидаларни бузганлиги учун Жамият ишчи ва мансабдор шахсларининг жавобгарлиги масаласини акциядорлик жамияти бошқарув органлари, унинг бўлимлари ва хизматлари олдига қўйиш.

- Жамият тафтиш комиссияси қонунчиликка асосан бошқа ҳуқуқларга ҳам эга.

4.3. Тафтиш комиссияси ўз фаолиятини амалга оширишда қуйидаги мажбуриятларга эга:

- акциядорларнинг умумий йиғилишига, Кузатув кенгашига, Бошқарувга амалга оширилган тафтиш ва текшириш натижаларини ёзма шаклдаги ҳисоботлар, маърузалар ва хабарлар шаклида ўз вақтида етказиш;

- тафтиш комиссияси аъзолари ўз вазифасини бажариш давомида эга бўлган тижорат сирлари ва конфеденциал (махфий) маълумотларни сақлаш ва овоза қилмаслик;

- мансабдор шахслар томонидан ўз мансабларини суистеъмол қилиши ёки акциядорлик Жамияти манфаатларига реал хавфлар пайдо бўлган ҳолатда ваколатли органлардан навбатдан ташқари акциядорлар умумий йиғилишини чақирилишини талаб қилиш;

- Кузатув кенгашига акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишини чақирилишидан камида 10 кун кечиктирилмасдан йиллик бухгалтерия баланси ва молиявий ҳисоботи бўйича ҳулоса бериш;

- Жамиятда аффилиланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун ҳужжатларининг ва Жамият ички ҳужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги ҳулосани ҳар чоракда Жамият кузатув кенгашининг мажлисига олиб чиқиш.

V. ТАФТИШ КОМИССИЯСИ ЙИҒИЛИШЛАРИ

5.1. Жамият тафтиш комиссиясининг раиси унинг ишини ташкил этади, комиссия мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, Кузатув кенгаши

мажлисларида ва акциядорларнинг умумий йиғилишида маслаҳат овоз билан иштирок этади.

5.2. Жамият тафтиш комиссиясининг раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини комиссия аъзоларидан бири амалга оширади.

5.3. Тафтиш комиссияси йиғилишлари белгиланган режа бўйича, шунингдек тафтиш бошланиши олдидан ва текшириш натижалари бўйича ўтказилади.

5.4. Тафтиш комиссияси аъзоси тафтиш комиссиясининг кечиктириб бўлмайдиган қарорларини талаб қилувчи ҳолатлар аниқланганида тафтиш комиссиясининг фавқулотдаги мажлисини чақиришни талаб қилиши мумкин.

5.5. Тафтиш комиссияси мажлисларини ўтказишда 50 фоизидан кам бўлмаган аъзолари ҳозир бўлганида мажлис ваколатли ҳисобланади.

5.6. Тафтиш комиссиясининг ҳар бир аъзоси бир овозга эга. Тафтиш комиссиясининг далолатномалари ва хулосалари йиғилишда ҳозир бўлганларнинг оддий кўпчилик овози билан тасдиқланади. Овозлар тенг бўлган ҳолатларда тафтиш комиссияси раиси овози ҳал қилувчи овоз ҳисобланади.

5.7. Тафтиш комиссияси аъзоси тафтиш комиссияси қарорига рози бўлмаган ҳолатда ўзининг норозилигини йиғилиш баёнида акс эттиришни ва ушбу ҳолатни Жамият бошқаруви, Кузатув кенгаши ва акциядорлар умумий йиғилишига етказишни талаб қилишга ҳақли.

5.8. Тафтиш комиссияси мажлисда муҳокама қилинган масалар бўйича баённома юритади, баённома комиссия аъзолари томонидан имзоланади.